

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/117/2021
Identifikačné číslo spisu: 8112216590
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8112216590.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ M. E., bývajúcej v G., J. Z. XX, 2/ Z. K., bývajúceho v E. J. I.E. XXX, obaja zastúpení JUDr. Jánom Klímekom, advokátom so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, proti žalovaným 1/ I. K., bývajúcemu v K.Q., Z. X, 2/ Z. K., bývajúcej v K., Z. X a 3/ F. S., bývajúcej v K., S.Á. X, všetci zastúpení JUDr. Pavlom Halajom, advokátom so sídlom v Revúcej, Námestie Slobody 2, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/115/2012, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. mája 2010 sp. zn. 2Co/31/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí tretím rozsudkom z 9. januára 2018 č. k. 13C/115/2012-348 zamietol žalobu a žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 132 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 9 ods. 1, ods. 4, § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych práv k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, § 194 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 63 ods. 1, § 64 ods. 3, § 47 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a vecne tým, že žalobcovia 1/ a 2/ v konaní svoje vlastnícke právo všeobecne odvodzovali od rozhodnutia pozemkového úradu o vydaní nehnuteľnosti, keď pôvodné rozhodnutie po obnove konania bolo zrušené, resp. dotknuté podstatnou zmenou jeho obsahu. Žalobcovia 1/ a 2/ počas konania netvrdili a nepreukázali a súd inak nezistil, žiadne konkrétne a dostatočne určité rozhodnutie pozemkového úradu, resp. Okresného úradu Prešov, lesného a pozemkového odboru, z ktorého by vyplývalo, že žalobcom 1/ a 2/ po zmene, resp. zrušení pôvodného rozhodnutia po obnove konania, bolo priznané vlastnícke právo práve k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom konania, konkrétne pozemku parcela C KN XXX - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 308 m², zapísanej aktuálne na LV č. XXX, kat. úz. X.. Zo žiadneho výroku rozhodnutia Pozemkového úradu v Prešove záver o vlastníckom práve žalobcov 1/ a 2/

k spornému pozemku nijako nevyplývalo. Tento záver bol pritom kompatibilný aj s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky citovaným v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/95/2008 v podobnej veci. V danom prípade vlastnícke právo po obnove konania nebolo priznané k celému pozemku, označenému ako pozemok mpč. XXX, kat. úz. X.. Pôvodne vydaný pozemok zmenšený o nevydanú neidentifikovanú časť v rozhodnutí po povolení obnovy konania nebol dostatočne identifikovaný takým spôsobom, aby bolo možné jeho reálne vymedzenie ako časti zemského povrchu, ku ktorej bolo žalobcom 1/ a 2/ priznané vlastnícke právo. Tento pozemok z výroku rozhodnutia pozemkového úradu po obnove konania nebolo možné nijako individualizovať, a teda ani posúdiť, či zahŕňal aj sporný pozemok. Po povolení obnovy konania a v novom rozhodnutí bolo pôvodné rozhodnutie o vydaní nehnuteľností (priznaní vlastníckeho práva) zrušené, a ak by sa aj pripustilo, že pôvodné rozhodnutie v nedotknutej časti platilo, toto rozhodnutie bolo po jeho zmene novým rozhodnutím o nevydaní neidentifikovanej časti nehnuteľnosti neurčité a neumožňovalo posúdiť, či zahŕňa aj sporný pozemok. Súd prvej inštancie zdôraznil, že identita a určitosť vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ vo vzťahu k spornému pozemku tak zo žiadneho v konaní predloženého alebo inak zisteného rozhodnutia príslušného štátneho orgánu nebola zrejماً. Nič by na tom nezmenilo ani žalobcami 1/ a 2/ požadované doplnenie dokazovania dopytom na vyžiadanie podkladov správnych orgánov (ktoré napokon aj predložili), nakoľko tieto neboli súčasťou žiadneho výroku rozhodnutia týchto správnych orgánov a žiadne rozhodnutie, resp. výrok týchto orgánov, na tieto podklady ani neodkazuje tak, ako tomu bolo napríklad v prípade odkazu na konkrétne geometrické plány uvedené vo výrokoch pozemkového úradu v iných rozhodnutiach. Súd prvej inštancie akcentoval, že výrok rozhodnutia štátneho orgánu je z hľadiska ustálenej judikatúry súdov najdôležitejšou časťou rozhodnutia a preto musí byť jasný, presný a určitý tak, aby z jeho formulácie bolo bez pochyb zrejmé rozhodnutie štátneho orgánu, nemá možnosť poskytovať iný výklad a podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, iba výrok obsahuje rozhodnutie vo veci. Preto žalobu pre nepreukázanie vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ žiadnym konkrétne tvrdeným alebo inak procesným postupom súdu zisteným platným rozhodnutím orgánu štátnej správy, ktorý by im dostatočne jasne a určito priznával vlastnícke právo k spornému pozemku, zamietol. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a nasl. CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ rozsudkom z 25. mája 2020 sp. zn. 2Co/31/2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/ až 3/ priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní existencie príslušného rozhodnutia orgánu štátnej správy, z ktorého by nepochybne a určito vyplývalo priznanie vlastníckeho práva žalobcom práve k predmetnej nehnuteľnosti bol správny. Nové rozhodnutie, ktorým sa žalobcom 1/ a 2/ ako oprávneným osobám nevydala neurčitá a bližšie neidentifikovaná časť parcely E KN XXX, kat. úz. X. nepreukazovalo, či sa toto rozhodnutie (ne)týkalo spornej nehnuteľnosti. Odvolací súd uviedol, že Okresný úrad v Prešove - obor katastrálny, v tejto súvislosti navyše poukazoval na to, že vlastníctvo k pozemku E KN XXX na danom liste vlastníctva bolo evidované už mimo hraníc C KN XXX, kat. úz. X. a duplicitné vlastníctvo týchto nehnuteľností evidované nebolo. Za tejto situácie súd prvej inštancie správne poukazoval na neopodstatnené vykonanie prípadného ďalšieho dokazovania, ktorým argumentovali žalobcovia, a ktoré by nemohlo nahradiť výrok rozhodnutia orgánu štátnej správy, keďže neodkazovalo na konkrétny geometrický plán, ako v prípade výrokov iných rozhodnutí týkajúcich a vydaných vo vzťahu k žalobcom u iných nehnuteľností prejednávanych v reštitučnom konaní. Táto skutková situácia bola odlišná ako v prípade obdobného konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 12C/306/95, v ktorom súdy poukazovali na existenciu rozhodnutia orgánu štátnej správy, ktorým sa vo vzťahu k žalobcom vydala celá pôvodne skonfiškovaná nehnuteľnosť. Uvedené platilo aj pre ďalšie žalobcami 1/ a 2/ spomínané konanie Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/162/2011, v ktorom nariadené znalecké dokazovanie súviselo s posudzovaním (ne)správnosti geometrického plánu, ktorý pre žalovanú stranu tvoril podklad pre vydanie osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam notárom. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcov 1/ a 2/ nezistil, aby postupom súdu prvej inštancie došlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod § 365 ods. 1 písm. b/ CSP). O nároku na náhradu trov odvolacieho

konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietali nedostatočne zistený skutkový stav a skutkové závery, nesprávne právne posúdenie veci a nedodržanie ustanovenia § 391 ods. 2 CSP. Za podstatné považovali uznesenie odvolacieho súdu z 10. novembra 2016 sp. zn. 11Co/151/2015, kde odvolací súd dal jasné pokyny súdu prvej inštancie aké dôkazy mal vykonať. Žalobcovia 1/ a 2/ taktiež navrhli vykonať dôkazy podaním doručeným 21. novembra 2017. Podľa žalobcov 1/ a 2/ nebol vykonaný dôkaz ani znaleckým posudkom, čo ukladalo zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu. Odvolací súd sa v odvolaní uvedenými námietkami ohľadom nevykonania navrhnutých dôkazov dostatočne nevysporiadal. Mali za to, že potreba vykonať dokazovanie znaleckým posudkom z odboru geodézie a kartografie vyplývala z komunikácie so Slovenským pozemkovým fondom - Regionálny odbor Prešov. Bolo potrebné sa vysporiadať s otázkou, prečo by práve parc. CKN XXX bola v rámci obnovy vyňatá, keď všetky ostatné pozemky pod chatami v okolí boli vydané a s majiteľmi chat boli uzatvorené nájomné zmluvy. Žalobcovia 1/ a 2/ predložili dovolaciemu súdu listiny na preukázanie toho, že súdy oboch inštancií pochybili, pokiaľ nenariadili vykonať dôkaz znaleckým posudkom, ak by mali pochybnosti o tom, že ktoré plochy boli vydané po obnove konania. Zastávali názor, že odvolací súd sa nevysporiadal ani s námietkou, že od platnosti zákona č. 229/1991 Zb. t. j. od 24. júna 1991 podľa § 5 ods. 3 všetky úkony, ktorými by vtedy osoby disponujúce s nehnuteľnosťami spadajúcimi pod reštitučné nároky, sú zo zákona neplatné. Geometrický plán na vytvorenie novej parcely CKN XXX bol vyhotovený pred účinnosťou tohto zákona, ale všetky právne úkony z ktorých žalovaní 1/ až 3/ odvodzovali svoje vlastníctvo boli vykonané po 24. júni 1991 a teda sú neplatné. Za takýchto okolností by nebol právny dôvod vynímať plochu tejto parcely v rámci obnovy konania. Dovolatelia záverom z týchto dôvodov považovali odôvodnenie rozsudkov súdov nižších inštancií za nepresvedčivé a navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ až 3/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Žalobcovia 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietali právne závery odvolacieho súdu, vychádzajúce z nesprávnych skutkových záverov, nedostatočne

zistený skutkový stav, ktorý sa týkal okrem iného aj namietaného nevykonania dôkazu znaleckým posudkom.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, nie procesných strán. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999).

12.1. Dovolací súd konštatuje, že podľa § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Najvyšší súd v súvislosti s námietkami dovolateľov týkajúcimi sa nedostatkov v procese zisťovania a hodnotenia skutkového stavu konštatuje, že dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, v posudzovanom spore však dovolací súd takúto vadu nezistil.

12.2. Pokiaľ dovolatelia vytýkali odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že (ani prípadne) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/86/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Výnimkou sú iba

rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. V preskúmvanej veci však dovolanie na takýchto argumentoch nespočívalo.

13. Dovolatelia vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietali, že v konaní nebolo vykonané (nimi) navrhnuté znalecké dokazovanie. K tomu dovolací súd uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Z uvedeného je zároveň zrejmé, že Civilný sporový poriadok strane konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie žalobcovia 1/ a 2/ v danej veci aj využili (neboli im odňaté).

13.1. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalobcovia 1/ a 2/ uviedli v dovolaní. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bližšie konkretizoval a objasnil dôvody, prečo nepovažoval za potrebné vykonať žalobcami 1/ a 2/ navrhnuté znalecké dokazovanie a odvolací súd potvrdil správnosť prijatého záveru. Dovolací súd sa plne stotožňuje s tým, že žalobcovia 1/ a 2/ nepredložili žiadne konkrétne tvrdenia, ktoré by mali preukázať vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Vlastnícke právo odvodzovali len z rozhodnutia o priznaní vlastníctva rozhodnutím Pozemkového úradu, resp. Okresného úradu Prešov, pozemkového a lesného odboru, preto odmietnutie vykonania znaleckého dokazovania ako nadbytočného a neúčelného považoval dovolací súd za správne a dostatočne odôvodnené. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že týmto postupom súdov nedošlo k založeniu vady podľa § 420 písm. f/ CSP.

13.2. Z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

14. K namietanej nepresvedčivosti rozhodnutí rozsudkov súdov nižších inštancií (nedostatočného odôvodnenia) dovolací súd poznamenáva, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu známosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdov oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, uviedli z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vysporiadalo so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobcov 1/ a 2/ a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že navrhované znalecké dokazovanie (o tom čo malo byť predmetom rozhodnutia správneho orgánu) nevykonaný z dôvodu, že znalec nemohol vykladať rozhodnutie pozemkového úradu resp. čo správny orgán svojim rozhodnutím zamýšľal alebo čo ním mal na mysli, a to aj keby mal k dispozícii celý jeho popis, keďže z pohľadu autoritatívneho rozhodnutia štátneho orgánu bol rozhodujúci vždy iba jeho výrok. Ďalej uviedol, že znalec sa nevyjadruje k právnomu posúdeniu veci (§ 207 ods. 2 CSP), hodnotí len faktické objektívne skutočnosti, na ktoré sú potrebné odborné znalosti resp. vedecké poznatky z jeho odboru, teda ak je vo výroku dostatočne určito geodeticky vymedzená nehnuteľnosť - či je nejaká iná nehnuteľnosť jej súčasťou, nemôže však vykladať, resp. dopĺňať či spresňovať takéto rozhodnutie. V odôvodnení uviedol obdobnú situáciu, že ak by súd rozhodol neurčito a všeobecne, že žalobca je vlastníkom nejakej vo výroku nešpecifikovanej

nehnuteľnosti alebo jej časti a znalec by mal dostatočne na základe listín a skutkových tvrdení založených v spise, prípadne aj s prihliadnutím na odôvodnenie súdu vykladať záväzne určovať, ktorých nehnuteľností by sa toto rozhodnutie malo týkať resp. ktoré mal súd na mysli, by bolo zjavne nezmyselné. Poukázal na to, že v kontradiktórnom konaní slúži dokazovanie na preukazovanie tvrdených skutočností, ktoré sú medzi stranami sporné, a nie na zisťovanie a vyhľadávanie akýchkoľvek skutkových okolností, ktoré strana riadne netvrdila. Strana sporu je povinná uviesť celkom konkrétne skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, a až potom, v prípade že sú tieto skutočnosti medzi stranami sporné a zároveň sú v konaní významné, súd nariadi na ich preukázanie dokazovanie navrhovanými dôkaznými prostriedkami, ktoré sú spôsobilé tieto tvrdenia preukázať. Žalobcovia 1/ a 2/ navrhovali vyžiadať správu od Slovenského pozemkového fondu, aby oznámil, za ktorú plochu nebola vydávaná peňažná náhrada a aby zároveň predložil podklady, z ktorých vychádzal. Žalobcovia 1/ a 2/ neuviedli žiadne konkrétne tvrdenia, ktoré by týmto dôkazom mali preukázať vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Odvodzovali ho len z údajného rozhodnutia o priznaní vlastníctva rozhodnutím Pozemkového úradu, resp. Okresného úradu Prešov, pozemkového a lesného odboru. Počas konania netvrdili a nepreukázali, ani súd inak nezistil žiadne konkrétne a dostatočne určité rozhodnutie Pozemkového úradu resp. Okresného úradu Prešov, pozemkového a lesného odboru, z ktorého by vyplývalo, že žalobcom 1/ a 2/ (po zmene resp. zrušení pôvodného rozhodnutia po obnove konania) bolo priznané vlastnícke právo práve k spornej nehnuteľnosti. Odvolací súd uviedol, že záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní existencie príslušného rozhodnutia orgánu štátnej, z ktorého by nepochybne a určito vyplývalo priznanie vlastníckeho práva žalobcom 1/ a 2/ práve k predmetnej nehnuteľnosti, bol správny. Nové rozhodnutie, ktorým sa žalobcom 1/ a 2/ ako oprávneným osobám nevydala neurčitá a bližšie neidentifikovaná časť parcely E KN XXX, kat. úz. X. nepreukazovala, či sa toto rozhodnutie (ne)týkalo spornej nehnuteľnosti. Okresný úrad v Prešove - obor katastrálny poukazoval na to, že vlastníctvo k pozemku E KN XXX na danom liste vlastníctva je v súčasnosti evidované už mimo hraníc C KN XXX, kat. úz. X. a duplicitné vlastníctvo týchto nehnuteľností evidované nebolo. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne poukazoval na neopodstatnené vykonanie prípadného ďalšieho dokazovania znaleckým posudkom, ktorým argumentovali žalobcovia 1/ a 2/, a ktoré by nemohlo nahradiť výrok rozhodnutia orgánu štátnej správy, keďže neodkazuje na konkrétny geometrický plán, ako v prípade výrokov iných rozhodnutí týkajúcich a vydaných vo vzťahu k žalobcom 1/ 2/ u iných nehnuteľností prejednávaných v reštitučnom konaní.

15. Myšlienkový postup súdov je dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobcovia 1/ a 2/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnili, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolatelia so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasili a nestotožnili sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, kde okrem iných namietali, že sa krajský súd nevysporiadal s ich námietkou, že od platnosti zákona č. 229/1991 Zb. t. j. od 24. júna 1991 podľa § 5 ods. 3 všetky úkony, ktorými by vtedy osoby disponujúce s nehnuteľnosťami spadajúcimi pod reštitučné nároky boli zo zákona neplatné.

16.1. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že v dovolacom konaní platí zásada, že dovolateľ môže v

dovolání úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietol v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritorne posúdil v jeho neprospech (R 73/2019).

16.2. Dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotní dovolatelia nevyužili svoje právo nielen namietat' konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania, ale najmä tvrdiť a hlavne dokázať, že domnienka, že od platnosti zákona č. 229/1991 Zb. t. j. od 24. júna 1991 podľa § 5 ods. 3 všetky úkony, ktorými by vtedy osoby disponujúce s nehnuteľnosťami spadajúcimi pod reštitučné nároky, boli zo zákona neplatné; v takom prípade neúspešná strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla (a mala), predmetná otázka sa nestala predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemal možnosť ex officio v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť; a o to viac sa jej preskúmania žalobcovia 1/ a 2/ nemohli úspešne domáhať v dovolacom konaní. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver.

16.3. K ostatnej argumentácii dovolateľov o nesprávnych právnych záveroch, na ktorých odvolací súd mal založiť svoje rozhodnutie dovolací súd konkluduje, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a tiež 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010, 8ECdo/170/2014, 9Cdo/86/2020). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020).

17. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ neopodstatnene namietali nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie ich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. Dovolací súd preto dovolanie žalobcov 1/ a 2/ odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.